

EETU vaatii vaikuttavia toimia ikääntyneiden digitaitojen nostamiseksi

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU – PIO ry:n vaatii ripeitä ja vaikuttavia toimia eläkeläisten digitaitojen nostamiseksi. Ikääntyneiden digitaidoissa Suomi on jonkin verran muita Pohjoismaita jäljessä. Tilastokeskuksen digiosaamista koskeneessa selvityksessä (2023) vain neljällä prosentilla 75–89-vuotiaista oli paremmat kuin perustaidot.

EETU ry:n puheenjohtaja Kari Kantalainen muistuttaa, että eläkeläisten digiosaamista kasvattamalla voidaan kohentaa ikääntyneiden elämänlaatua ja hyvinvointia sekä osallisuutta yhteiskunnassa. Ikääntyneiden digitaitojen parantamisella on myös myönteisiä vaikutuksia julkiseen talouteen, toteaa Kantalainen. Sähköisen asioinnin lisääntymisen myötä valtion ja kuntien talouden tuottavuutta on mahdollista parantaa.

EETU esittää useita toimenpiteitä ikääntyneiden digitaitojen nostamiseksi.

Vastuu ikääntyneiden digitaitojen kehittämisestä ja digiopastuksesta on ensisijaisesti julkisella sektorilla. EETU korostaa, että lainsäädäntöön on tehtävä selkeästi määritelty vastuunjako ikääntyneiden digiopastuksesta kuntien ja hyvinvointialueiden välillä. Ottamalla järjestöt mukaan keskeisiksi kumppaneiksi on mahdollista tehokkaasti parantaa ikääntyneiden digiosaamista, toteaa Kantalainen. Kuntien tulee järjestää digineuvontapisteet (esim. kirjastot), joissa hyödynnetään vapaaehtoisten digineuvojien resursseja. On hyvä muistaa, että julkisen sektorin ja ikääntyneiden parissa työskentelevien järjestöjen yhteistyö onnistuu vain, kun järjestöjen rahoitus turvataan.

Vanhusasiavaltuutettu on todennut kertomuksessaan eduskunnalle, että digitaidoista on tullut kansalaistaito ilman, että julkinen valta on turvannut kaikenikäisten mahdollisuudet oppia niitä riittävästi. THL:n kyselyn mukaan 70 prosenttia digitaidottomista haluaisi oppia käyttämään digitaalisia laitteita.

EETU kantaa huolta siitä, että puutteelliset digitaidot heikentävät ikääntyneiden elämänlaatua ja osan kohdalla johtavat syrjäytymiseen. Digitaidoton ikääntynyt joutuu kohtamaan arjen haasteet päivittäisessä elämässään. Käytännössä tämä ilmenee muun muassa hoidettaessa turvallisesti pankkiasioita, ostettaessa matkalippuja verkkokaupassa, etsittäessä tietoa sote-palveluista tai asioitaessa terveys- ja muissa viranomaispalveluissa (esimerkiksi Omakanta- tai Omavero-palveluissa).

EETU muistuttaa, että digitaalisten palveluiden rinnalla tulee aina olla tarjolla mahdollisuus hoitaa viranomaisasiat perinteisenä lähipalveluna, sillä kaikki kansalaiset eivät erilaisista toimintakyvyn rajoitteista johtuen kykene digitaaliseen viranomaisasiointiin. Tarvitsemme siis jatkossakin lähipalveluita ja painettua tietoa palveluista.

Ensisijaisen tärkeää on, että kaikkeen lainvalmistelutyöhön tulee aina sisällyttää arviointi siitä, millaisia vaikutuksia uudella sääntelyllä voi olla ikääntyneisiin kansalaisiin.

Lisätiedot

Kari Kantalainen
puheenjohtaja
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU – PIO ry
p. 050 1852